

Herning
Kommune

Miljø og Klima • Rådhuset • Torvet • 7400 Herning • Tlf. 96 28 28 28 • teknik@herning.dk • www.herning.dk

HERNING KOMMUNE

2. tillæg til § 12 Miljøgodkendelse af Kvægbruget ”Katrinelund”

Tonny Kristiansen
Askovvej 31
6973 Ørnhøj

Afgørelsesdato: 11. april 2017
Sags nr.: 09.17.00-P19-19-17

Registreringsblad

Overordnet lovgrundlag	Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Dato for 2. tillæg:	11. april 2017
Ansøgningsskema nr.	95062, version 1
Fiktiv ansøgningsskema nr.	95748, version 1 (kumulerede beregninger)
Ejendommens navn	Katrinelund
CVR-nr.	30481429
CHR nr.	56684
Ejendomsnummer	6570903405
Matr. nr. (ejerlav)	2ad, 2d, 2r, 2v, 2x, 4q (Askov By, Nr. Omme)
Adresse	Askovvej 31 6973 Ørnhøj
Ansøgers navn og adresse	Tonny Kristiansen Askovvej 31 6973 Ørnhøj E-mail: ejd.katrinelund@gmail.com Mobil nr.: 28 49 00 97
Konsulent	Sagro Nupark 47 7500 Holstebro Karen V. Thomasen E-mail: kvt@sagro.dk Telefon nr.: 96 29 66 66
Tilsynsmyndighed	Herning Kommune Rådhuset Torvet 7400 Herning
Miljøsagsbehandler	Peter Lindhard Birch
Kvalitetssikring	Sarah Bourgeois

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Kort- og Matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og Matrikelstyrelsen 651-600/2000

Luffotos – Danmarks Digitale Ortofoto - er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.

Indholdsfortegnelse

REGISTRERINGSBLAD	2
INDLEDNING	4
VILKÅR FOR HUSDYRPRODUKTION PÅ ASKOVVEJ 31	5
DRIFT OG INDRETNING	5
ÅRSPRODUKTION	6
AMMONIAKREDUCERENDE MILJØTEKNOLOGI	7
EGENKONTROLVILKÅR	7
BESKRIVELSE AF GRUNDLAGET FOR DENNE SAG OG DE GÆLDENDE LOVE	8
KLAGEVEJLEDNING OG OFFENTLIGGØRELSE	8
INTERESSENTLISTE FOR HØRINGSPERIODE OG OFFENTLIGGØRELSE	10
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG HERNING KOMMUNES SAMLEDE VURDERING	11
KOMMENTARER VED HØRING TIL UDVIDELSEN	11
UDTALELSE FRA ANDRE MYNDIGHEDER	11
VURDERINGSGRUNDLAG	11
EJENDOMMENS BELIGGENHED	12
NABOFORHOLD	13
PÅVIRKNING AF JORD	14
PÅVIRKNING AF NATUR	16
PÅVIRKNING AF BILAG IV-ARTER, RØDLISTEARTER, ANSVARSARTER MV.	21
PÅVIRKNING AF KULTURMILJØ	21
GENNEMGANG AF BAT FOR ASKOVVEJ 31	23
BAT – MANAGEMENT	23
BAT – FODER	23
BAT – STALDINDRETNING	23
BAT – FORBRUG AF VAND OG ENERGI	24
BAT – OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	26
FRAVALGTE BAT-VIRKEMIDLER	27
SAMLET VURDERING AF BAT	27
OVERSIGT OVER BILAG	28

Indledning

Tonny Kristiansen har søgt Herning Kommune om tillæg nr. 2 til gældende § 12 miljøgodkendelse jævnfør Husdyrloven af husdyrbruget, Askovvej 31, 6973 Ørnhøj.

Bedriften har en § 12 miljøgodkendelse fra 18. marts 2016, hvor der er givet tilladelse til lave en tilbygning med åbent foderbord til eksisterende kostald, samt ibrugtagning af eksisterende bygning til stald og udvidelse af dyreholdet til 250 malkekøer (10.100 kg mælk), 20 kvier (24-25 mdr.), 46 småkalve (0-6 mdr.), 175 tyrekalve (40-60 kg), 1 ungtyr (220-440 kg), alle tung race. Svarende til 372,24 DE i kvæg. Endvidere er der givet tilladelse til at bygge en ny gyllebeholder på 1.800 m³.

I 1. tillæg til § 12 miljøgodkendelsen af 23. maj 2016 er der søgt om en ændret placering af tilbygning til kostalden, da den gældende placering ikke kunne lade sig gøre. Så i stedet for tilbygningen til kostalden bygges en ny selvstændig kostald på cirka 2.200 m² inklusiv det udvendige foderbord. Der skete ingen ændringer i dyreholdet eller harmoniarealet.

I dette 2. tillæg til § 12 miljøgodkendelsen udvides kvægbedriften til 265 køer (11.000 kg mælk), 60 småkalve (0-6 mdr.), 170 opdræt (6-25 mdr.), 135 tyrekalve (40-60 kg) og 1 avlstyr. Alle dyr af tung race. Dyreholdet udvides hovedsageligt i den nye stald som blev godkendt i tillæg nr. 1. Den nye stald bliver ca. 1.300 m², med udvendige arealer ca. 2.200 m². Den nye gylletank som endnu ikke er bygget, ønskes ændret til 4.000 m³ og etableres syd for og i tilknytning til den nye stald.

Ejendommen er beliggende i det åbne land cirka 3,1 km nordvest for Ørnhøj, som er nærmeste byzone. Nærmeste samlede bebyggelse er Abildå, som ligger cirka 790 meter syd for ejendommen.

Tillæg nr. 2 er udarbejdet af Herning Kommune.

Meddelelse om tillæg nr. 2

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Herning Kommune tillæg nr. 2 til gældende miljøgodkendelse til ejendommen beliggende på Askovvej 31, 6973 Ørnhøj, med de stillede vilkår. Det er Herning Kommunes vurdering, at tillægget, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Det er Herning Kommunes vurdering, at udvidelsen af Askovvej 31, 6973 Ørnhøj der behandles efter § 12 stk. 3 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på miljøet. Derfor er offentligheden ikke informeret tidligt i beslutningsprocessen ved offentlig annoncering. Ligeledes har naboer og andre berørte ikke 6 ugers høring jf. § 55 stk. 4, men 3 ugers høring jf. § 56.

Tillægget gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, plansiloanlæg, gødningsopbevaringsanlæg, udbringningsarealer og lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af Herning Kommune. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til dette tillæg.

Der gøres endvidere opmærksom på, at et tillæg efter reglerne i Husdyrloven ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos Herning Kommune.

Tillægget skal, jf. § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet otte år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2025.

Hvis det meddelte tillæg ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år betragtes det som kontinuitetsbrud. Herved bortfalder den del af tillægget, der ikke har været udnyttet de seneste tre år, med mindre andet fremgår af tillægget. Fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes ikke som kontinuitetsbrud

Vilkår for husdyrproduktion på Askovvej 31

I vilkårsdelen fremgår de betingelser, hvorunder husdyrbruget skal drives. Grundlaget for miljøgodkendelsen fremgår af ansøgningen og kvægbruget skal drives i overensstemmelse hermed. Der gøres opmærksom på at eventuelle lovkrav fra andre love skal overholdes, selvom disse ikke er medtaget her.

Drift og indretning

1. Vilkårene i dette tillæg skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt når dyreholdet overskrider nudriften (250 årskøer (10.100 kg mælk), 20 kvier (24-25 mdr.), 46 småkalve (0-6 mdr.), 175 tyrekalve (40-60 kg) og 1 ungtyr (220-440 kg)).
2. Tillægget bortfalder, hvis det ikke er udnyttet senest 2 år fra datoen for meddelelse. Den del af tillægget, som ikke er udnyttet inden to år efter at miljøgodkendelsen er meddelt bortfalder.
3. Der skal til enhver tid være et eksemplar af 2. tillæg til miljøgodkendelsen på husdyrbruget. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med relevante vilkår.
4. Følgende vilkår i § 12 miljøgodkendelsen af 18. marts 2016 ophæves: Vilkår 5-8, 9, 12, 16, 26-28 og 32-34.
5. Følgende vilkår i 1. tillæg til § 12 miljøgodkendelsen af 23. maj 2016 ophæves: Vilkår 4.

Som følge af vilkår 1, bortfalder den del af tillægget til miljøgodkendelsen, som ikke er blevet udnyttet inden for 2 år. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte bygge- og anlægsarbejde er iværksat. Det er en forudsætning for overholdelse af fristen, at den udnyttelse, der er påbegyndt inden fristens udløb, fortsættes og færdiggøres i et rimeligt tempo og normalt er afsluttet inden for et år efter fristens udløb. Et påbegyndt byggeri kan således ikke afbrydes i en længere periode og derefter genoptages. I så fald vil tillægget til miljøgodkendelsen blive anset for bortfaldet.

Den ansvarlige for overholdelse af vilkårene er ejer af ejendommen.

Årsproduktion

6. Tilladt årsproduktion:
265 årskøer, tung race (11.000 kg mælk/ årsko)
170 kvier, tung race (6 – 25 mdr.)
60 småkalve, tung race (0 – 6 mdr.)
135 tyrekalve, tung race (40 – 60 kg)
1 ungtyr, tung race (230-440 kg)

Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Staldafsnit nr.	Dyrehold og staldtype	Vægt/ aldersgrænser	Antal dyr	Antal DE
Kostald	Malkeko, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	-	145	210,79
	Kvie/stud, Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	(24 – 25 mdr.)	15	9,07
	Ungtyr, Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	(230-440 kg)	1	0,26
Eks. småkalve og kælvningsbokse	Småkalve (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	(0-6 mdr.)	12	3,24
	Tyrekalve (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet), 8 stipladser	(40 – 60 kg.)	135	1,76
	Malkeko, Dybstrøelse, lang ædeplads med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	-	15	21,81
	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse (hele arealet)	(6-9 mdr.)	36	11,95
Ny kostald	Malkeko, Sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time	-	105	152,64
	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time	(9-24 mdr.)	119	56,68
Kalvehytter	Småkalve, (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	(0-6 mdr.)	48	12,97
I alt				481,17

7. Nedgang i mælkeydelsen må ikke konverteres til flere dyr
8. Beregningen af dyreenheder for køerne er sket med baggrund i mælkeydelsen på 11.000 kg mælk. Såfremt mælkeydelsen overstiger dette,
- Skal der ske en tilsvarende reduktion i antallet af køer, kvier eller kalve, så den tilladte husdyrproduktion på 481,17 DE ikke overstiges **eller**
  - Skal der ske en anden afsætning af de ekstra DE husdyrgødning. Modtager af husdyrgødningen skal godkendes af Herning Kommune

Antallet af dyr angiver den tilladelige produktionsstørrelse. De angivne dyreenheder er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse¹.

¹ Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1324 af 15/11/2016 med efterfølgende ændringer

Der er i ansøgningen taget højde for mælkeydelsen i forhold til beregning af dyreenheder. For at sikre, at eventuel faldende mælkeydelse ikke omsættes til ekstra køer, er der stillet vilkår til dette. Årsagen er, at disse ekstra dyreenheder hverken indgår i ammoniak og lugtgeneberegninger fra ejendommen eller beregningerne for kvælstof og fosfor i gødningen.

Ved stigende mælkeydelse skal ejer sikre, at de ekstra DE i husdyrgødning afsættes som angivet under vilkår 8 a og b. Så længe der kun er tale om en øget mælkeydelse, påvirker det kun beregningen af dyreenhederne. Dette vilkår er stillet for at give ansøger mulighed for at videreudvikle sin besætning.

Ved små ændringer i produktionen skal der indsendes dokumentation for, at der ikke sker en stigning i lugt, ammoniak kg P/DE ab lager og DE.

Ammoniakreducerende miljøteknologi

9. Der skal indsættes stationære skrabere i den **Nye kostald**, der etableres med fast gulv, 2% hældning, skrabning hver 2. time
  - a. Skrabeanlægget skal være i drift senest, når der indsættes dyr i staldafsnittet.
  - b. Skrabeanlægget skal skrabe staldgulvet mindst hver 2. time døgnet rundt.
  - c. Skrabeanlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning.
  - d. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget og forevises på Herning Kommunes forlangende.
  - e. Tværgange, som ikke skrubes automatisk, skal hver dag rengøres manuelt mindst 2 gange
  - f. Skraberens skal være forsynet med timer.

Egenkontrolvilkår

10. **Forbrug af vand og energi**
  - a. Der skal på ejendommen foretages et energieftersyn af et energiselskab eller -konsulent, hvor de energiforbrugende processer i ejendommen gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energispareforslag. Rapporten skal inden byggeriet påbegyndes indsendes som kopi til Herning Kommune.

Beskrivelse af grundlaget for denne sag og de gældende love

Sagens grundlag

Følgende oplysninger er indgået i behandling af sagen:

- Tidligere miljøgodkendelse af 18. marts 2016 + tilhørende tillæg
- Supplerende oplysninger frem til 3. marts 2017

De gældende love

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i Husdyrloven² med tilhørende Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug³, Husdyrgødningsbekendtgørelsen⁴ samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

Tillægget til miljøgodkendelsen meddeles efter Husdyrlovens § 12 stk. 3, da ejendommen har en miljøgodkendelse efter § 12 i Husdyrloven meddelt 18. marts 2016.

Tillægget til miljøgodkendelsen har været i høring fra 20-03-2017 til 10-04-2017.

IE-husdyrbrug

I forbindelse med implementering EU-direktivet om industrielle emissioner, er der sket ændringer i husdyrbekendtgørelsen. Disse ændringer kan påvirke visse typer husdyrbrug, de såkaldte IE-husdyrbrug. IE-husdyrbrug er defineret som husdyrbrug, der har aktiviteter omfattet af § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Da dette tillæg omhandler et kvægbrug, som ikke går ind under §12 stk. 1, nr. 1-3, er kvægbruget ikke omfattet af IE-Direktivet.

Udeladte vurderinger

I lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Lovbek. nr. 256 af 21-03-2017) under "Diverse ikrafttrædelsesbestemmelser", fremgår af § 10, stk. 10:

"I verserende sager i 1. instans om tilladelse eller godkendelse efter §§ 10-12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, der ikke er færdigbehandlet den 2. marts 2017, fastsætter kommunalbestyrelsen ikke vilkår, der vedrører husdyrbrugets udbringningsarealer. Tilsvarende gælder for sager i 1. instans om tilladelse eller godkendelse efter §§ 10-12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, som kommunalbestyrelsen modtager fra den 2. marts til den 31. juli 2017".

Klagevejledning og offentliggørelse

Herning Kommune har givet 2. tillæg til miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrbruget på Askovvej 31, 6973 Ørnhøj. Tillægget er givet i medfør af § 12, stk. 3 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Det er muligt at klage over afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Miljøgodkendelsen bliver offentliggjort på Herning Kommunes hjemmeside www.herning.dk under "Planer og offentliggørelser" og "Landbrug" fra den 19. april 2017. Der kan klages i 4 uger. Klageberettigede er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen samt visse organisationer, alle som er angivet i husdyrlovens §84-87.

² Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, Lovbek. nr. 442 af 13/05 2016 med efterfølgende ændringer

³ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 44 af 11/01 2016 med efterfølgende ændringer

⁴ Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1324 af 15/11/2016 med efterfølgende ændringer

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Herning Kommune i Klageportalen.

Klagen skal være tilgængelig for Herning Kommune i Klageportalen. For at klagen er tilgængelig skal klager har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen. Det skal senest ske den 17. maj 2017.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Herning Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Herning Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hvis afgørelsen påklages, bliver det meddelt ansøger.

En eventuel klage har ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet, hvorfor tillægget til miljøgodkendelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet i henhold til Husdyrlovens § 81, stk. 1.

Denne afgørelse kan også indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. Det skal ske indenfor seks måneder efter offentliggørelsen.

Med venlig hilsen

Peter Lindhard Birch
Miljømedarbejder, Herning Kommune
Miljø og Klima, Landbrugsteam

Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse

Nedenstående er orienteret om udkast til tillægget til miljøgodkendelsen:

Ansøger:

- Tonny Kristiansen, Askovvej 31, 6973 Ørnholm, e-mail: ejd.katrinelund@gmail.com

Naboer og andre, som får udkastet til miljøgodkendelsen i høring: Konsekvensområde = 370 meter

- Villy og Anna Margrethe Thomsen, Askovvej 18, 6973 Ørnholm
- Hans Jørgen Blæsbjerg, Askovvej 37, 6973 Ørnholm (ikke landbrugsejendom)

Andre:

- Sagro, Miljøkonsulent Karen V. Thomasen, Nupark 47, 7500 Holstebro, E-post kvk@sagro.dk
- Herning Museum, Museumsgade 32, 7400 Herning. E-mail: museummidtjylland@museummidtjylland.dk

Nedenstående er orienteret om meddelelse af tillægget til miljøgodkendelsen:

Ansøger:

- Tonny Kristiansen, Askovvej 31, 6973 Ørnholm, e-mail: ejd.katrinelund@gmail.com

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K. E-mail: fbr@fbr.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V. E-mail: ae@aeraadet.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- Danmarks Naturfredningsforening, Lokalafdeling Herning, E-mail: herning@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling Herning. E-mail: herning@dof.dk
- Foreningen af bredejere ved Gødstrup Sø. E-mail: bestyrelsen@goedstrupsoe.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-mail: natur@dof.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV, Att.: Karsten Johansen. E-mail: lundthing@mail.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-mail: dn@dn.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 København N. E-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. E-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk og post@sportsfiskerforbundet.dk

Andre:

- Sagro, Miljøkonsulent Karen V. Thomasen, Nupark 47, 7500 Holstebro, E-post kvk@sagro.dk
- Herning Museum, Museumsgade 32, 7400 Herning. E-mail: museummidtjylland@museummidtjylland.dk

Miljøteknisk beskrivelse og Herning Kommunes samlede vurdering

På baggrund af ansøgningsmaterialet, samt Herning Kommunes registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold, har Herning Kommune vurderet, at husdyrbruget, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og den daglige drift, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er derfor Herning Kommunes opfattelse:

- at udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier
- at driften kan ske uden væsentlige gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- at husdyrbruget drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik
- at der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder udvidelsen afskæringskriterierne, hvorfor Herning Kommune meddeler 2. tillæg til miljøgodkendelse til husdyrbruget på en række vilkår. I det følgende uddybes den samlede vurdering af det ansøgte.

Kommentarer ved høring til udvidelsen

Udkast til miljøgodkendelsen har været i høring i 3 uger fra 20-03-2017 til 10-04-2017. Der er ikke indkommet bemærkninger i høringsfasen.

Udtalelse fra andre myndigheder

Ejendommen er udelukkende beliggende i Herning kommune og udenfor områder, hvor kommunen vurderer det relevant at inddrage andre myndigheder. Det har derfor ikke været relevant at indhente udtalelse fra nabokommuner eller andre myndigheder.

Vurderingsgrundlag

Tillægget til miljøgodkendelsen og vurderingerne bygger på:

- Oplysninger fra ansøger og miljøkonsulent
- Herning Kommunes oplysninger om områdets natur- og miljøforhold
- Områdets sårbarhed over for påvirkninger fra husdyrbruget
- Målsætninger og retningslinjer fra Herning Kommuneplan 2013 - 2024/Naturplaner
- Vandområdeplaner 2015-2021

Ejendommens beliggenhed

Anlæggets beliggenhed
Jævnfør §20 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal kommunen sikre sig, at risikoen for forurening, eller væsentlige gener for omgivelserne, begrænses, hvis et anlæg ligger mindre end 300 meter fra: <ul style="list-style-type: none">
• en beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren
• et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
• et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. Jf. § 4 i Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. er det ikke tilladt at etablere anlæg, ændre eller udvide eksisterende dyrehold i en afstand mindre end 50 meter fra en nabobeboelse

Husdyrbruget er ifølge Herning Kommuneplan 2013 – 2024 beliggende i primært landbrugsområde. Ejendommen ligger cirka 3,1 km nordvest for Ørnhøj som er nærmeste byzone. Nærmeste samlede bebyggelse er Abildå, som ligger cirka 790 meter syd for ejendommen.

Den nye kostald og placering er beskrevet i tillæg nr. 1.

Endvidere søges der om tilladelse til at ændre størrelsen og placeringen af den ansøgte gyllebeholder i miljøgodkendelsen. Størrelsen ændres fra 1.800 m³ til 4.000 m³ og beholderen placeres umiddelbart syd for og i tilknytning til den ny kostald, se bilag 1.

Tabel 1, Afstandsforhold fra nybyggeri (ny gyllebeholder)

Anlægstype	Afstandskrav	Målt afstand fra nybyggeri
1) Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter	133 meter
2) Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter	> 50 meter
3) Vandløb (herunder dræn) og søer	15 meter	> 100 meter (FOT Vandløb)
4) Offentlig vej, privat fællesvej	15 meter	100 meter
5) Levnedsmiddelvirksomhed	25 meter	> 25 meter
6) Beboelse samme ejendom	15 meter	67 meter
7) Nabskel	30 meter	100 meter
8) Nærmeste nabo	50 meter	330 meter

Herning Kommune vurderer, at det samlede bygningsanlæg - efter udbygningen – vil fremstå som en driftsmæssig enhed. Herning Kommune vurderer endvidere, at udvidelsen er erhvervsmæssig nødvendig jævnfør ansøgers beskrivelse af alternativer. Der kræves således ikke tilladelse efter § 22 i husdyrloven. Herning Kommune vurderer, at afstandskrav jf. husdyrlovens § 6 og § 8 er overholdt.

Landskabsvurdering / varetagelse af de landskabelige værdier

Landskabet er overvejende jævnt, og er præget af opdyrkede arealer, tilplantede læhegn og spredte gårde, og opleves som helhed ensartet i sit udtryk. Ejendommen ligger cirka 740 meter fra landsbyen Abildå. I området er flere områder med nåleskov. Cirka 300 meter øst for ejendommen ligger et område, som er udpeget til en rekreativ fredning. Da gyllebeholderen bygges væk fra den rekreative fredning vil dette ikke have væsentlig betydning for fredningen.

Der er ikke andre landskabelige udpegninger ved ejendommen og ejendommen ligger uden for landskabelige interesseområder. Der er enkeltrækket læhegn rundt om ejendommens markarealer og mellem omkring boende.

Herning Kommune vurderer, at nybyggeriet af gyllebeholderen ikke vil forringe de landskabelige, naturmæssige eller kulturhistoriske værdier, der ligger til grund for området status.

Naboforhold

Lugt

Lugtgener fra anlæg

I Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug er der fastsat en række lugtgenekriterier i forhold til de tre områdetyper: byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig på henholdsvis 5, 7 og 15 OUE¹⁵ pr. m³ luft. Lugtgenekriterierne kan betragtes som den maksimale, miljømæssigt acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Ved lugtgeneafstand forstås den beregnede mindste afstand fra staldanlægget til det pågældende område, hvor de i lovgivningen fastsatte lugtgenekriterier, med hensyn til de tre forskellige områdetyper, netop er opfyldt. Lugtgenekriterierne er overholdt, hvis de fastsatte lugtgenegrænser på henholdsvis 5, 7 og 15 OUE¹⁵ pr. m³ luft ikke overskrides i mere end 1 % af tiden – svarende til ca. 7 timer i alt om måneden.

Lugtgeneafstandene forøges efter nærmere regler, hvis der inden for 300 meter fra den del af byzone og den pågældende beboelse i samlet bebyggelse, der ligger nærmest det pågældende staldanlæg, er andre husdyrbrug med mere end 75 DE. Tilsvarende forøges lugtgeneafstanden, hvis der er andre sådanne husdyrbrug inden for 100 meter fra enkeltbolig uden landbrugspligt. Dette sker for at indregne effekten (den kumulative effekt) af den mulige lugtpåvirkning som andre husdyrbrug i området måtte give anledning til.

Lugtgeneafstandene formindskes efter nærmere regler, hvis staldanlægget ligger nord for den pågældende områdetype. Dette begrundes med, at den hyppigste vindretning i Danmark er vestlig og sydvestlig, og at nordenvind typisk forekommer i vinterhalvåret, hvor de relativt lave temperaturer, som regel medvirker til at dæmpe lugtavgivelsen.

Tabel 2, lugtgenegrænse for nabo, samlet bebyggelse og byzone:

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnitsafstand	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
+ Askovvej 37	0	FMK	93,26	78,53	93,26	78,53	426,05	Ja	Ja
+ Askovvej 23	1	NY	215,98	163,16	213,82	161,53	812,84	Ja	Ja
+ Hovedejerlavet, Nr. Omme	0	NY	323,75	225,64	323,75	225,64	3.130,64	Ja	Ja

Forklaring til tabel "Samlet resultat af lugtberegning".

I tabellen vises geneafstanden til den stald, der begrænser produktionen mest. For at lette overskueligheden er der tilføjet en farve til linjen, der viser begrænsningen til det indtastede nabopunkt. I oversigten prioriteres staldene i følgende rækkefølge rød, gul, hvid, grøn. Således er der aldrig røde, gule eller hvide linjer gemt, hvis linjen er markeret med grøn.

Rød: Genekriterie er ikke overholdt.

Gul: Genekriterie er ikke overholdt, men der kan søges om dispensation.

Hvid: Stalden er ikke bortscreenet, men genekriterie er overholdt.

Grøn: Afstanden til nabo er så stor, at alle stalde er bortscreenet.

+ Tryk på "plus" for at få det fulde overblik over de beregnede geneafstande til et udpeget nabopunkt. Når tabellen er foldet ud, vil staldene blive listet i en rækkefølge, således at den stald der er tættest på nabopunktet listes først, og stalden der er længst væk, listes sidst.

Oplysningerne om den kumulative effekt skal bruges i lugtberegningen. Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzonen, skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. I den aktuelle sag ligger der en svineejendom på Askovvej 25, Ørnvej, som har mere end 75 DE indenfor 300 meter fra det samme punkt i den samlede bebyggelse. Dermed er der en kumulativ effekt. Det bevirker, at geneafstanden til den samlede bebyggelse skal øges med 10%, svarende til 194,38 meter x 10 % + 194,38 meter = 213,82 meter.

Herning Kommune vurderer, at på trods af en kumulativ effekt i forhold til den samlede bebyggelse, således at denne øges med 10 %, er geneafstanden overholdt for det samlede projekt til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig.

Konsekvensområdet for ejendommens lugtafgivelse er beregnet ud fra FMK modellen. For det ansøgte projekt er konsekvensområdet beregnet til 370 meter. Konsekvensområdet vil sige det område, hvor lugten fra ejendommen kan konstateres – uden at den af den grund vurderes at være til gene for omkringboende.

Alle typer af beboelse ligger udenfor geneafstanden og gyllebeholderne ligger mere end 300 meter fra nærmeste nabo.

Herning Kommune vurderer, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende. Alle typer beboelse ligger udenfor geneafstanden, så udvidelsen af husdyrbruget vil ikke medføre væsentligt øgede lugtgener. Det må dog forventes, at beboelser indenfor konsekvensområdet på vil opleve øget lugt, idet lugtgeneafstanden øges ved det ansøgte projekt, men lugtgenerne er beregnet til at ligge under de fastlagte beskyttelsesniveauer for lugt.

Støj, støv, skadedyr, lys, døde dyr og transporter

Der sker ingen betydelige ændringer i forhold til miljøgodkendelsen af 18. marts 2016. Dog vil antallet af transporter med kvie-opdræt falde, da de tidligere blev transporteret frem og tilbage til kviehotel. Dette giver i ansøgt drift et fald på ca. 30 transporter årligt.

Spildevand

Fra staldanlægget føres alt spildevand fra vask af produkter fra husdyrhold, malkemaskiner, foderrekvisitter og lignende samt vandspild til gyllebeholder. Overfladevand fra de befæstede arealer og plansiloanlæg løber i kloak, der fører til gyllebeholder.

I ansøgt drift ledes alt tagvand fra de eksisterende staldafsnit direkte til dræn/vandløb. Tagvand fra den nye stald skal ledes til faskine/nedsivning. Fra staldanlægget er der ikke afledning af sanitært spildevand.

Herning Kommune vurderer, at afledning af vaskevand og spildevand fra staldanlægget sker efter gældende regler.

Påvirkning af jord

Håndtering og opbevaring af gylle

Flytning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn

På ejendommen pumpes gyllen op af gyllebeholderne via gyllevogn med påmonteret pumpe og returløb. Overpumpning foregår kun under overvågning

Udbringning af gylle

Det er ikke tilladt at udbringe husdyrgødning på vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede udbringningsarealer, da der er fare for afstrømning til vandløb, søer eller lignende jævnfør Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Gyllebeholder

Ansøger oplyser, at der for alle gyllebeholdere er tale om:

- stabile gyllebeholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- at gyllebeholderne tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- at gyllebeholdernes bunde og vægge er tætte og beskyttede mod tæring
- at der ikke er monteret spjæld på gyllebeholderne
- at alt overpumpes via neddykket rør
- at gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- at gyllebeholderne er overdækkede med naturligt flydelag, som sikres ved at tilsætte halm efter hver tømning
- at der føres logbog over flydelag på gyllebeholderne

Den eksisterende gyllebeholder på 1.600 m³ ligger mindre end 100 meter fra et vandløb. Derfor er den tilmeldt 5 års beholderkontrol og der er etableret alarm på beholderen. Den anden eksisterende gyllebeholder på 1.000 m³ ligger mere end 100 meter fra et vandløb og er derfor tilmeldt 10-års beholderkontrol. Den nye gyllebeholder på 4.000 m³ bygges mere end 100 meter fra vandløbet og skal dermed tilmeldes 10-års beholderkontrol.

Opbevaringskapaciteten

Den årlige produktion af gylle i ansøgt drift er på cirka 8.989 m³. jf. konsulenterklæring, se bilag 3. Denne beregning er inklusiv drikkevandsspild, regnvand og rengøringsvand, som ledes til gyllebeholder. Opbevaringskapaciteten af gylle mm. på ejendommen er efter udvidelsen på 9,9 måneder. Hermed er Husdyrbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldt.

Tabel 3, oversigt over opbevaringskapacitet

Beholder	Opført	Sidst kontrolleret	Størrelse m ³	Lagerandel %
Gylletank 1	1989	2009	1.000	15
Gylletank 2	2001	2015	1.600	24
Gylletank 3 (ny)	-	-	4.000	61
Gyllekanaler	-	-	800	
I alt			7.400	100

Tabel 4, Oversigt over samlet mængde husdyrgødning i ansøgt drift

Gødningstype	Kg N	Kg P	DE kvæg, får, geder
Kvæggylle	41.866,40	6.213,33	438,15
Dybstrøelse	4.476,33	616,00	43,01
Tilført kvæggylle fra Askovvej 18	3.047,00	455,00	33,00
Tilført dybstrøelse fra Askovvej 18	3.477,00	500,00	33,00
Afsat kvæggylle	-1.144,00	-252,10	-11,00
I alt	51.722,73	7.532,23	536,16

Dybstrøelse/fast gødning

På årsplan produceres 43,01 DE dybstrøelse fra kvæg, og der importeres 33,00 DE fra Askovvej 18. Gødning fra småkalvene og dybstøelse opbevares på møddingsplads i silohus på Askovvej 18, Ørnvej. Der er afløb til gyllebeholderen. Den resterende dybstrøelse køres direkte ud eller opbevares i markstak.

Herning Kommune vurderer, at gyllevogn med påmonteret pumpe og returløb vil medføre tilstrækkelig sikkerhed for, at der ikke sker spild af husdyrgødning. For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand stilles der vilkår om, at al håndtering af gylle skal foregå under opsyn. Samtidig skal håndteringen af gyllen foregå på en sådan måde, at eventuelle gener begrænses. Herning Kommune vurderer, at placeringen af gyllebeholderen på 4.000 m³ overholder gældende afstandskrav.

Brændstof

På ejendommen er der en dieselolietank fra 2009 på 2.500 l. Den er placeret i maskinhuset på fast gulv uden afløb. Der er også en nedgravet fyringsolietank fra 1990 på 2.500 l.

Der benyttes max. 18.000 liter dieselolie/år på ejendommen.

Når traktorer og andre motoriserede landbrugsmaskiner påfyldes brændstof m.m., er der stor risiko for spild på jorden. Derfor har Herning Kommune stillet vilkår om, at påfyldningspladser skal være udformet, så der ikke kan ske afløb til og forurening af jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Ifølge ansøger foregår tankning af brændstof på befæstet areal uden afløb.

Herning Kommune vurderer, at husdyrbrugets praksis og de stillede vilkår, vil være tilstrækkelige til at forhindre spild og sikre jord og grundvand mod forurening.

Påvirkning af natur

Samlet deposition siden 2007

For at vurdere om den samlede merdeposition, fra nudriften 1. januar 2007 til og med den ansøgte udvidelse i dette tillæg, har en negativ virkning på nærtliggende naturområder, er der lavet beregninger på to områder, som Herning kommune har foruddefineret. Der er i beregningerne taget udgangspunkt i det fiktive ansøgningsskema nr. 95748 af 27. januar 2017, hvor nudriften er ændret til produktionen pr. 1. januar 2007 og den ansøgte produktion, som den ser ud i denne godkendelse, er ansøgt drift.

Nærmeste naturområde er en § 3 mose beliggende ca. 200 meter øst nord for anlægget. Der er i fiktiv ansøgning nr. 95748 beregnet en merdeposition på 0,4 kg N/ år og en totaldeposition på 2,4 kg N/år på mosen.

Nærmeste kategori 2-natur er en § 7 hede beliggende ca. 1,2 kilometer meter øst for anlægget. Der er i fiktiv ansøgning nr. 95748 beregnet en merdeposition på 0,0 kg N/ år og en totaldeposition på 0,1 kg N/år på heden.

Herning Kommune vurderer, at da der ikke sker en merbelastning på mosen, som overskrider det generelle beskyttelsesniveau på 1,0 kg /ha/år, så har udvidelsen af dyreholdet i nyt byggeri ingen væsentlig betydning for den omgivende natur. Kravet om en max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år for kategori 2-natur er ligeledes overholdt.

Det generelle ammoniakreduktionskrav

I miljøgodkendelsesordningen er der taget det nødvendige hensyn til naturområder, i kraft af blandt andet den generelle reduktion af ammoniakemissionen. Da udvidelsen er ansøgt efter 1. april 2011, skal projektet overholde et krav om 30 % reduktion af den del af ammoniakfordampning fra stald og lager, der stammer fra den del af dyreholdet, der udvides.

Da udvidelsen er ansøgt efter 1. april 2011, skal projektet overholde et krav om 30 % reduktion af den del af ammoniakfordampning fra stald og lager, der stammer fra den del af dyreholdet, der udvides.

Overholdelse af reduktionskrav

Projektet medfører en stigning i kvælstofemissionen på 678,77 kg N/år i forhold til nudrift. Den samlede emission fra anlægget efter udvidelsen bliver på 3.138,37 kg N/år. Herved er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager for den del af dyreholdet, der udvides, opfyldt. Endvidere reduceres der med 258,70 kg N/år ud over det, der er nødvendigt for at opfylde kravet.

Herning Kommune vurderer at, med den valgte staldtype overholder staldanlægget det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager.

Beskyttede naturtyper i forhold til kvælstof

Natura 2000-områder

Naturområder som, set i et europæisk perspektiv, er særligt værdifulde. Disse områder kaldes Natura 2000-områder og er en fælles betegnelse for Habitat-, Ramsar⁵- og Fuglebeskyttelsesområderne. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU.

Definition af kategori 1, 2 og 3 natur

Kategori-1 natur:

- Ammoniakfølsomme naturtyper, indenfor Natura 2000
- Heder, større end 10 ha samt
- Overdrev, større end 2,5 ha

Kategori-2 natur:

- Ammoniakfølsomme naturtyper, udenfor for de internationale naturbeskyttelsesområder
- Højmoser og Lobeliesøer, uanset størrelse
- Heder, større end 10 ha
- Overdrev, større end 2,5 ha

Kategori-3 natur:

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1- eller kategori 2-natur: hede, mose og / eller overdrev (omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3), samt ammoniakfølsom skov.

Beskyttelsesniveauet for ammoniak for kategori 1, 2 og 3 natur

Beskyttelsesniveauet for ammoniak omfatter maksimal totaldeposition eller merdeposition af ammoniak på de ammoniakfølsomme naturområder⁶.

Beskyttelsesniveauet for kategori 1- og kategori 2-natur omfatter en 10 meter forbudszone samt krav til den maksimale tilladte totaldeposition. Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur kan, efter en konkret vurdering, være et krav om en maksimal merdeposition.

Kategori 1 natur

Heder og Klitter på Skovbjerg Bakkeø, Idom Å og Ormstrup Hede, Natura 2000 område N64

Heder og Klitter på Skovbjerg Bakkeø, Idom Å og Ormstrup Hede er udpeget som Natura 2000 område N64, samt EF-habitatområder H57 og H225. Natura 2000-området ligger cirka 9,2 km nordvest for husdyrbruget.

Området er beliggende i et landskab, der var isfrit under sidste istid. Dets hovedlinjer er skabt af moræneaflejringer fra næstsidsite istid – de såkaldte bakkeøer - og af smeltevandsfloderne under sidste istid, der både havde udgravende og aflejrende effekt. Ormstrup Hede ligger op til Idom Å, der afgrænser heden mod øst. Området på Skovbjerg Bakkeø består af 6 adskilte arealer: Nørre og Sønder Vosborg Hede, Vind Hede samt 3 arealer ved Kronhede

Området er domineret af indlandsklitter i mosaik med tør og våd hede. I den sydlige del af Vind Hede findes en række egekrat, som menes at være nogle af de sidste rester af de skove, der engang dækkede hele området. I områdets sydlige del ligger spredte klitter. Jordbunden består helt overvejende af morænesand og flyvesandsområder (klitter). Vegetationen domineres af hedelyng med indslag af revling og andre dværgbuske. På Vind Hede kan man finde spændende planter som vår-kobjælde og cypresulvefod. Idom Å er et af landets reneste og mest uforstyrrede vandløb. Længs Idom Å findes derudover det store hedeareal både enge, moser og rigkær. Åen og de omgivende arealer danner levestedgrundlag for odder. Der er desuden fundet en lille bestand af stor vandsalamander i et vandhul i området.

⁵ Ramsarområder ligger alle inden for de udpegede fuglebeskyttelsesområder

⁶ Kategori 1-, 2- og 3-natur.

Heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø er udpeget som EF-habitatområde på baggrund af naturtyper:

Nr.	naturtype	Nr.	naturtype
2310	Indlandsklitter med lyng og visse	4010	Våde dværgbusksamfund med klokkeløng
2320	Indlandsklitter med lyng og revling	4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)
2330	Indlandsklitter med åbne græsarealer med sandskæg og hvene	5130	Enekrat på heder, overdrev eller skrænter
3140	Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger	7140	Hængesæk
3160	Brunvandede søer og vandhuller	7150	Plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tørv
3260	Vandløb med vandplanter	7230	Rigkær
		9190	Stilkegeskove og -krat på mager sur

Derudover er følgende dyrearter en del af udpegningsgrundlaget:

Nr.	Art	Nr.	Art
1096	Bæklampret	1166	Stor vandsalamander
1106	Laks	1355	Odder

De heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø, som er udpeget til habitatområde er enten A-målsatte eller B-målsatte i Herning Kommuneplan 2013-2024. For A-målsatte naturområder er målet, at de bevares med deres sjældne plante- og dyreliv intakt, og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne. For B-målsatte naturområder er målet, at der arbejdes aktivt for en gunstig bevaringsstatus for områdernes plante- og dyreliv. Baggrundsbelastningen for området er i forvejen på 14-15 kg N/ha (2015-værdier).

Kumulationsmodellen (kategori 1 natur)

Hvis opgørelsen af antal husdyrbrug i nærheden⁷ af kategori 1-natur viser, at:

- Der ikke er andre husdyrbrug, ud over det ansøgte, i nærheden, skal der stilles krav om maksimal totaldeposition på 0,7 kg/ha/år.
- Der er 1 husdyrbrug, ud over det ansøgte, skal der stilles krav om maksimal totaldeposition på 0,4 kg/ha/år.
- Der er mere end 1 husdyrbrug, ud over det ansøgte, skal der stilles krav om maksimal totaldeposition på 0,2 kg/ha/år.

Opgørelsen af, hvor mange husdyrbrug, der, ud over det ansøgte, ligger i nærheden af kategori 1-natur foretages således:

- Antal husdyrbrug over 15 DE⁸ inden for 200 meter +
- Antal husdyrbrug over 45 DE inden for 200-300 meter +
- Antal husdyrbrug over 75 DE inden for 300-500 meter +
- Antal husdyrbrug over 150 DE inden for 500-1000 meter +
- Antal husdyrbrug over 500 DE, som påvirker med over 0,3 kg N/ha ud over de 1.000 meter.

Der ligger ingen husdyrbrug over 500 DE i nærheden, som kan påvirke kategori-1 natur, så der er ingen kumulation med andre husdyrbrug.

Herning Kommune vurderer, grundet den store afstand fra husdyrbruget til Natura 2000 Området, at udvidelsen af kvægproduktionen ikke vil have nogen væsentlig påvirkning på Natura 2000-området.

⁷ Kumulationsmodellens afstande for husdyrbrug i nærheden måles ud fra det til naturområdets nærmeste punkt på det staldanlæg, der ligger tættest på naturområdet.

⁸ Ved pelsdyr-farme skal antal DE ganges med en faktor 5. Ved slagtekyllinge-produktioner skal antal DE ganges med en faktor 3.

Kategori 2- og 3-natur

Beskyttelsesniveauet for ammoniak for kategori-2 og -3 natur

Beskyttelsesniveau for kategori 2 natur er maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.

Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur omfatter ikke et generelt krav til den maksimale ammoniakdeposition. Beskyttelsesniveauet fastlægger, at kommunen, på baggrund af en konkret vurdering, kan stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år, hvis kategori 3-natur har en særlig regional eller lokal naturinteresse.

Som udgangspunkt skal det ikke undersøges på naturarealer, der

- Ligger længere væk end 1.000 m⁹
- Tilføres mindre end 1 kg som følge af den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring.

Nærmeste kategori 2 natur (§ 7 hede) er beliggende omkring 1,2 kilometer øst for staldanlægget. Nærmeste kategori 3 natur (§ 3 mose) er beliggende omkring 200 meter nordøst for staldanlægget.

Inden for en radius af 1.000 meter fra staldanlægget er der ikke registreret nogle ansvarsarter.

Der ligger ingen ammoniakfølsom skov indenfor 1.000 meter af staldanlægget. Der er dog en udpegning om potentiel ammoniakfølsom skov cirka 320 meter øst for staldanlægget, men denne skov fremgår ikke af kort fra 1954. Da der ikke er nogen skov på daværende tidspunkt, vurderer Herning Kommune, at skoven ikke er ammoniakfølsom.

Depositionsberegningen til naturområderne indenfor 1.000 meter af staldanlægget fremgår af tabellen og i scenarieberegningsskema 96839, version 1.

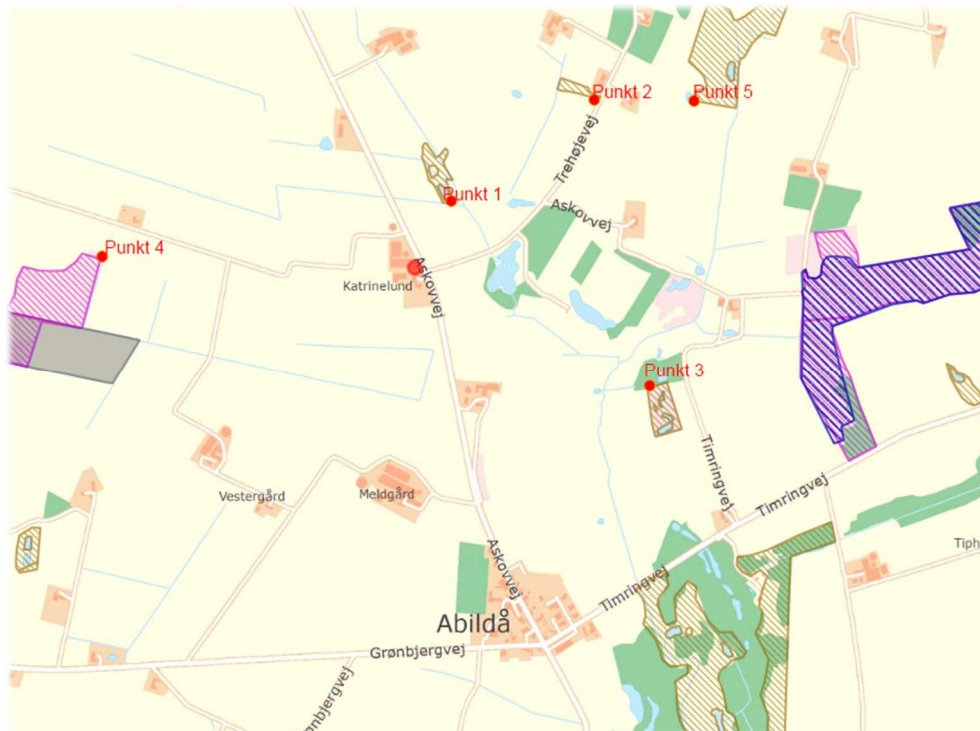
Punkt	Naturtype	Afstand til stald / lager	Merbelastning (kg/ha.)	Totaldeposition
1	Mose	200 meter	0,4 kg/ha.	2,4 kg/ha.
2	Mose	650 meter	0,1 kg/ha.	0,2 kg/ha.
3	Mose	750 meter	0,0 kg/ha.	0,1 kg/ha.
4	Hede	900 meter	0,0 kg/ha.	0,1 kg/ha.
5	Mose	950 meter	0,0 kg/ha.	0,1 kg/ha.

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil medføre en forøgelse af N-depositionen i de omkringliggende naturområder, der ligger ud over det, som naturområderne kan tåle.

⁹ 1 kg-grænsen fører i de fleste tilfælde til, at det kun er naturarealer inden for 1.000 m fra staldanlægget, der er relevant ved vurderingen.

Naturområder indenfor 1.000 meter af staldanlægget:

Samlet vurdering: Ammoniakbelastning af naturområder

Herring Kommune vurderer, at oplysninger om ruhed, kildehøjder og kumulation, er korrekte.

Herring Kommune vurderer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt.

Herring Kommune vurderer, at der ikke er grundlag for at skærpe kravene til ammoniak meremissionen, under hensyn til andre omkringliggende ammoniakfølsomme naturområder såsom ammoniakfølsomme skove, kategori 3-natur og § 3 natur.

Påvirkning af bilag IV-arter, rødlistearter, ansvarsarter mv.

Ammoniakbelastning af yngle- eller rasteområder for bilag IV-dyrearter og bilag IV-plantearter

Af EF-habitatdirektivets¹⁰ bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden eller udenfor et af de udpegede Natura 2000-områder. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder. For plantearterne er der blandt andet forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Bilag IV-arter og ansvarsarter observeret i Herning Kommune på nuværende tidspunkt gennemgås i det følgende. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller er optaget på rødlisten.

Odder og padder forekommer mange steder i Herning Kommune og har en gunstig bevaringsstatus i landsdelen. Odderen yngler, raster og fouragerer langs vandløb med gode fiskemuligheder og har huler i brinken. Padderne yngler i vandhuller med rent vand. Udyrkede bræmmer omkring vandhullerne kan være med til at sikre, at vandet forbliver rent.

Grøn mosaikguldsmed er i Herning Kommune observeret syd for Harreskov mellem Kibæk og Arnborg, samt i Knudmosen ved Herning City. I sin cyklus er arten afhængig af planten Krebseklo (*Stratiotes aloides*), hvor den lægger sine æg, og larverne lever.

Voksne individer kan strejfe langt omkring, og kan ses langt fra vandløb. Næringsstofbelastning kan medføre tilgroning af vandhuller og søer, hvorved krebseklo vil forsvinde og dermed livsgrundlaget for grøn mosaikguldsmed.

Grøn kølleguldsmed findes kun i de store jyske å-systemer så som Storå, Skjern Å, Karup Å og Gudenå. Arten er Herning Kommunes nationale ansvarsart. Den yngler i rene, iltrige og kølige vandløb. Den voksne guldsmed foretrækker lysåbne arealer, men kan også findes i skovlysninger. Der er en teoretisk mulighed for, at der ved uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning kan ske en tilførsel af forurenende stoffer til Grøn Kølleguldsmeds levesteder. Det vurderes, at kun tilførsel af større mængder husdyrgødning (som følge af uheld med gyllebeholdere/gylletransport) vil kunne have en negativ effekt på grøn kølleguldsmed.

Der er ingen aktuelle registreringer af beskyttede plante og dyrearter, herunder ansvarsarter, inden for 1.000 meter af anlægget.

Det er derved sikret, at projektet ikke væsentligt vil

- 1) beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a)
- 2) ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier.

Påvirkning af kulturmiljø

Kulturhistoriske spor

Landskabet i Herning Kommune er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Overalt finder vi historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og om, hvordan mennesket har påvirket omgivelserne. Mange af de historiske spor er kulturhistoriske værdier, der har så stor værdi for formidlingen af og betydningen for vores kulturforståelse, at de er værd at bevare og derfor fortjener en særlig beskyttelse.

De kulturhistoriske værdier kan både omfatte enkeltstående elementer og hele kulturmiljøer, som f.eks. kirker, kirkegårde og deres omgivelser, fortidsminder som gravhøje og arkæologiske fund, fredede og bevaringsværdige bygninger og anlæg, sten- og jorddiger, alléer og levende hegn samt kulturmiljøer, der afspejler en bestemt tidsepoke eller en landsbytype. Kommuneplanens udpegnings fremhæver de særligt værdifulde kulturhistoriske træk i kommunen. Der er i Herning Kommune udpeget "særlig værdifulde kulturmiljøer", "kulturmiljøer" mm.

¹⁰ EF-habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer)).

I nedenstående afsnit vil staldanlæggets og udbringningsarealernes beliggenhed blive gennemgået i forhold til de udpegninger af kulturmiljø, fredninger mm., der er registeret i området.

Staldanlægget

Staldanlægget er ikke beliggende indenfor eller i nærheden af:

- Fredede fortidsminder
- Sø og å beskyttelseslinjer
- Skovbyggelinjer (300 meter)
- Kirkebyggelinjer / kirkezoner indenfor 300 meter fra anlægsdelen
- Beskyttede diger
- Fredede områder / Fredninger
- Kulturmiljø / særlig værdifulde kulturmiljøer
- Større uforstyrrede landskaber
- Landskabsområder
- Landskabelige interesseområder
- Fortidsminder eller
- Skovrejsning

Andre udpegninger

Ejendommen er beliggende i et område, der er udpeget som et nationalt geologisk interesse område. Det er fordi ejendommen ligger i et af de største geologiske interesseområder i Herning Kommune, nemlig ved Skovbjerg Bakkeø. Skovbjerg Bakkeø er et højtliggende morænelandskab fra næstsidste istid, hvor området lå i den isfrie del af Jylland. Bakkeøen, der består af sandet moræne, har modsat det østjyske landskab ikke været dækket af isen i 130.000 år. Det er muligt at se resterne af randmorænerne fra den forrige istid, Saale, ved Præstbjerg, Tihøje og Trehøje. Skovbjerg Bakkeø er i dag et af de mest uforstyrrede og ekstensivt udnyttede landskaber. Udvidelsen af bedriften og byggeriet har ingen betydning for det geologiske interesse område.

Ejendommen er beliggende cirka 250 meter fra en rekreativ fredning. En rekreativ fredning har kun indvirkning på matriklen og har derfor ingen betydning for udvidelsen af bedriften.

Herning Kommune vurderer, at selvom bedriften er beliggende i et område med geologiske interesser har en ændret placering af kostalden og den ny gyllebeholder ingen væsentlig betydning for kulturmiljøet.

Gennemgang af BAT for Askovvej 31

Krav om anvendelse af BAT

Et husdyrbrug bør til stadighed søge at begrænse forureningen ved at indføre og gøre brug af den bedste tilgængelige teknik (BAT) til at nedbringe eventuelle miljøpåvirkninger og gener fra stalde, husdyrgødningsopbevaringsanlæg m.m. Teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning og lugtpåvirkning m.v. samt til bedre udnyttelse af næringsstofferne i husdyrgødningen er i stadig udvikling.

For de virksomhedstyper, der er omfattet af den europæiske godkendelsesordning om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet), udsender EU-kommissionen såkaldte BREF-dokumenter ("BAT reference documents"), som fastlægger, hvad der må betragtes som den bedste tilgængelige teknik inden for de industrielle brancher, som IPPC-direktivet omfatter.

Oplysningskravet vedrørende BAT i forbindelse med ansøgninger om miljøgodkendelse af husdyrbrug er forskelligt afhængigt af brugsstørrelse. For husdyrbrug, der – som i den aktuelle sag – er omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal redegørelsen som minimum indeholde punkterne management og anvendelse af BAT inden for områderne foder, staldindretning, vand- og energiforbrug, opbevaring og behandling af husdyrgødning og udbringning. Redegørelsen skal for svine- og fjerkræbrug omhandle de teknologier, der er beskrevet i EU kommissionens BREF-dokument om intensivt hold af svin og fjerkræ. Selvom der ikke er lavet et specifikt BAT-notat inden for kvægdrift, er det Herning Kommunes opfattelse, at mange af elementerne i BAT-notatet for svine- og fjerkræbrug er universelle indenfor landbrugsområdet og derfor kan overføres til kvægdrift.

I Teknologi- og byggeblade er dokumenteret teknik beskrevet, og der er redegjort for, hvor store reduktioner der kan forventes opnået ved brug af den pågældende teknik, samt hvor store merudgifterne eventuelt vil være. Miljøstyrelsen har endvidere oprindeligt valgt ikke at fokusere på markteknik, fodring m.v. i Teknologi-blade, idet forbedrede metoder i dansk landbrug og generel lovgivning på området vurderes at medføre, at den bedste tilgængelige teknik generelt bliver anvendt.

I det følgende vil BAT for kvægbruget på Askovvej 31 blive vurderet i forhold til Herning Kommunes niveau for BAT.

Vurdering af BAT i forhold til § 12 miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

1. Management
2. Fodringsstrategier
3. Staldsystemer
4. Forbrug af vand og energi
5. Opbevaring af husdyrgødning

Ved Herning Kommunes vurdering i relation til BAT indgår Miljøstyrelsens Teknologi-blade oversigt, Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning version 2, bilag 3 (teknologilisten) samt kravene i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv hold af svin og fjerkræ (BREF-dokument). Nedenfor vil de enkelte emner blive gennemgået.

BAT – Management

Ingen ændringer i forhold til § 12 miljøgodkendelsen af 18. marts 2016, dog er beredskabsplanen blevet opdateret.

BAT – Foder

Ingen ændringer i forhold til § 12 miljøgodkendelsen af 18. marts 2016.

BAT – Staldindretning

Gennemgang af BAT for staldanlægget:

Staldtypen for køerne i den nye stald er sengebåsestald med fast bund, dræn og skrab som minimerer ammoniakfordampningen. I wellness-afdelingen til kælvning og syge dyr m.m. er der dybstrøelse. Opdræt er opstaldet delvis i kostalden på sengebåsestald med spalter og skraber, sengebåsestald med fast bund med dræn/skrab samt på ren dybstrøelse. Småkalve fra 0-6 mdr. er på dybstrøelse pga. dyrevelfærd.

Samlet ammoniaktab for hele anlægget opnåelig ved anvendelse af BAT

	Vejl. sum (kg NH ₃ -N)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N)
Ammoniaktab for hele anlægget (total for alle produktioner)	3.118,20		

Det samlede ammoniaktab pr. år opnåelig for anlægget ved anvendelse af BAT efter Miljøstyrelsen BAT-standardvilkår. Der mulighed for at indtaste et alternativt forslag til grænseværdien for ammoniaktab for hele anlægget, og skrive en begrundelse herfor.

Den vejledende emissionsgrænseværdi på ejendommen Askovvej 31 er beregnet til 3.118,20 kg N/år. Den reelle ammoniakemission på ejendommen er 3.138,38 kg N/år i ansøgt drift. Overskridelsen på ca. 20 kg N/år må betegnes som værende bagatelagtig, og Herning Kommune vurderer, at ansøgers bedrift overholder det beregnede BAT-niveau.

Herning kommune vurderer, at ejendommen, med de beskrevne tiltag, lever op til de muligheder, der foreligger for det eksisterende og det nye byggeri.

BAT – Forbrug af vand og energi

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor vand:

- At der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæggene for at undgå spild

Ansøger er tilsluttet vandværk både ved privat husholdning og husdyrproduktionen, hvilket betyder at vandforbruget registreres. Ansøger har i det daglige fokus på at minimere vandforbruget i forbindelse med den daglige drift, herunder bl.a. vask og rengøring, forbrug til dyr osv. Der er desuden timer på anlægget til markvanding, hvorved forbruget løbende kan følges.

Tablet 3, det forventede vandforbrug før og efter udvidelse af produktion på ejendommen:

Årligt vandforbrug	Nudrift m ³	Ansøgt m ³
Drift	10.500 m ³	11.500 m ³
Markvanding	100.000 m ³	100.000 m ³

Endvidere bruges der cirka 50 m³ vand til vask af maskiner mm på vaskepladsen om året. Spildevand fra vaskeplads ledes til gyllebeholder.

Vand fra markboring bruges udelukkende til markvanding.

Vandbesparende foranstaltninger

- Vandrør, drikkekar mv. kontrolleres daglig for utætheder og korrekt funktion
- Utætheder og fejlfunktioner reparerer hurtig

Det forøgede vandforbrug i staldanlægget afspejler det forøgede behov for drikkevand hos de ekstra dyr samt forbrug af vand til rengøring af flere staldsektioner, malkemaskiner mm.

Herning Kommune vurderer, at de beskrevne tiltag til vandbesparelse inden for vask og drikkevandsspild samt daglige tilsyn af vandinstallationer er fyldestgørende.

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT inden for Energi:

- Sikre at ventilationen kun starter op efter behov, eks. ved anvendelse af undertryksventilation, frekvensstyrede ventilatorer
- At der anvendes lavenergilystsoftrør / spare pærer i staldbygningerne, andre steder
- At lyset i staldene i dagtimerne kun er tændt efter behov
- Udendørsbelysningen er begrænset af bevægelsessensor
- Hvis muligt, at opvarmning af staldanlægget samt medarbejderfaciliteter m.m. sker via overskudsvarmen/varmegenindvinding mm.
- At der sker en aflæsning af energiforbruget, og resultaterne gemmes i minimum 5 år
- At udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige
- At gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet

Stigningen i strømforbruget i ansøgt drift skyldes primært en større forbrug af strøm til mælkekølingsanlægget (flere køer) samt større behov for brug af vandingmaskiner.

For at forbedre ressourceudnyttelsen har ansøger valgt at køle den nymalkede mælk med vand, som efterfølgende gives til dyrene som drikkevand. Overskudsvarmen fra mælkekøleanlægget genanvendes vha. varmegenindvinding til opvarmning af stuehus og kontor.

Fordelen ved køling af mælk med vand er, at vandet typisk kan fjerne fra 40 og helt op til 60 % af varmen fra mælken uden at ejendommens vandforbrug stiger (forudsætter at vandet efterfølgende bruges til drikkevand til dyrene). Yderligere reduceres elforbruget til afkøling af mælken i selve mælkekølingstanken væsentligt, da mælken allerede er delvist afkølet. Da mælkekøleanlæg i gennemsnit bruger 15 % af det totale energiforbrug hos en mælkeproducent, kan dette derfor have stor betydning for det samlede strømforbrug. Driftsbesparelserne kan derfor ofte være betydelige.

Mælkekøling og drift af røreværk i mælketank skal foregå på den mest energirigtige måde, samtidig med at der sikres et optimalt nedkølings- og opbevaringsforløb for mælken, hvorved kvaliteten bedst muligt fastholdes. Anlægget bør derfor kontrolleres mindst en gang om året af et autoriseret kølefirma.

Ved jævnlig aflæsning af energimålere kan ansøger hurtigt danne sig et overblik over energiforbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter. Alene ved at forholde sig kritisk til forbruget kan der erfaringsmæssigt opnå besparelser op mod 5-10 % af årsforbruget. Udover ovennævnte anbefaler Herning Kommune, at der arbejdes med at indføre miljø- og ressourcestyring på husdyrbruget. Landbrugets konsulenttjeneste vil i den forbindelse kunne være behjælpelig med råd og vejledning.

Energibesparende foranstaltninger

- Varmegenindvinding fra mælkekølingsanlæg til opvarmning af stuehus og kontor
- Naturlig ventilation
- Daglysstyring og begrænset natbelysning er etableret i kostalden
- Begrænset/ingen natbelysning i kalvestaldene
- Udendørs belysning er styret af bevægelsessensorer
- Frekvensstyret vakuumpumpe

Det forventede energiforbrug efter udvidelse af produktion på ejendommen:

Tabel 4, oversigt over energiforbrug på ejendommen

Årligt forbrug	Nudrift	Ansøgt
Diesel olie	18.000 liter	18.000 liter
Elforbrug	230.000 kWh	250.000 kWh

Belysning

På bedriften er der begrænset natbelysning, hvorfor det ikke forventes at give væsentlige problemer. Således er der lys i stalden fra kl. 4.00-22.00. Om natten er der vågelys, så køerne kan orientere sig. I taget indsættes 2 rækker lystagplader. I kalveafsnittende er lyset tændt i arbejdstiden. Udendørs belysning er styret af bevægelsessensorer.

Ventilation og varmegenindvinding

Der er naturlig ventilation i staldanlægget.

Overskudsvarme (varmegenindvinding) fra mælkekølingsanlægget genbruges til drikkevand.

Energibesparende foranstaltninger

- Kostalden, hvor størstedelen af dyrene er placeret, er udstyret med naturlig ventilation
- Overskudsvarme fra køling af mælk benyttes til drikkevand
- Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandedanlæg er indrettet, så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget

Herning Kommune har med tanke på øget fokus på minimering af energiforbrug, stillet vilkår om at der skal udarbejdes en energirapport af en energikonsulent/energifirma, som skal indsendes 3 måneder efter meddelelsesdato.

Herning Kommune vurderer, at de beskrevne tiltag til energibesparelse er fyldestgørende.

BAT – Opbevaring af husdyrgødning

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor opbevaring af husdyrgødning:

- At gyllen opbevares i gyllebeholdere, der er monteret med fast låg, tag, teltstruktur eller har et flydelag, såsom snittet halm, ekspanderet ler (LECA) mm., ekspanderet polystyren (EPS) eller naturlig udtørringsskorpe
- At sikre at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen, således at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde (minimum 9 måneder)
- At gyllen opbevares i en stabil gyllebeholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger
- At gyllebeholdernes bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring
- At husdyrgødningslageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvist hvert år
- At gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning af gyllebeholderen ved f.eks. tilførsel på marken
- At der føres logbog over flydelaget på gyllebeholderen
- At gyllebeholdere er underlagt 10-års beholderkontrol og er under dagligt opsyn
- At der foretages løbende eftersyn og vedligeholdelse af gyllebeholderne
- At gyllen suges fra de eksisterende gyllebeholdere og op i gyllevognen ved hjælp af en sugekran, der er påmonteret på gyllevognen. Sugekranen minimerer risikoen for eventuelle uheld eller spild i forbindelse med påfyldningen af gyllevognen
- At dybstrøelse køres direkte ud.
- Betonbund med opsamlingsbeholder for fast møg
- Biogasbehandlet gylle

Ansøger oplyser, at gyllebeholderne er bygget så de kan modstå mekanisk, termisk og kemisk påvirkning. Der lægges ikke låg på den nye gyllebeholder på 4.000 m³. I stedet sørges der for et fast naturligt flydelag, hvilket er BAT iflg. BREF. Endvidere føres der logbog over gyllebeholdernes flydelag og de tjekkes jævnligt. Den ene gyllebeholder på 1.600 m³ ligger indenfor 100 meter af et vandløb, så den er tilmeldt 5 års beholderkontrol og har alarm. De 2 andre gyllebeholdere ligger mere end 100 meter fra vandløb og er/bliver tilmeldt 10-årige beholderkontrol.

Fast møg og dybstrøelse opbevares på møddingsplads.

Opbevaringskapacitet

Opbevaringskapaciteten af gylle på ejendommen efter udvidelsen er på 9,9 måneder. Hermed er Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldt.

Herning Kommune vurderer, at ansøger overholder BAT i forhold til opbevaring af husdyrgødning.

Fravalgte BAT-virkemidler

Den vejledende emissionsgrænseværdi på ejendommen Askovvej 31 er beregnet til 3.118,20 kg N/år. Den reelle ammoniakemission på ejendommen er 3.138,38 kg N/år i ansøgt drift. Overskridelsen på ca. 20 kg N/år må betegnes som værende bagatelagtig, og Herning Kommune vurderer, at ansøgers bedrift overholder det beregnede BAT-niveau.

Låg/teltdug på gylletank:

Kvæggylle danner naturligt et godt flydelag, som forhindrer ammoniakfordampning. Teknologibladet, Fast overdækning af gyllebeholder, 2010 viser i beregningerne, at teltoverdækning koster ca. 195 kr. pr. kg reduceret N inklusiv værdien af sparet handelsgødning ved 250 DE. Miljøstyrelsen har tidligere defineret at BAT-teknologier, der koster over 100 kr. pr. kg N ikke er BAT. Teltdug er derfor ikke BAT på dette kvægbrug. Desuden vil teltdug ikke have tilstrækkelig effekt, idet gyllens fordampning er minimeret pga. forsuring.

Forsuring:

Forsuring er ikke aktuel i ældre stalde pga. evt. skader på betonen. Desuden er det ikke proportionalt med miljøgevinsten. Forsuring er ikke aktuel i den nye stald, da der er fast gulv.

Fodertiltag:

Der ønskes ikke fodertiltag på ejendommen, da det er svært at praktisere på ejendomme med store mængder grovfoder, hvor kvaliteten kan variere meget fra år til år. Græsandelen er høj i foderrationen, hvilket yderligere gør det svært at lave mange fodertiltag, hvilket også er beskrevet i Teknologibladene.

Samlet vurdering af BAT

Herning Kommune vurderer, at ansøger har overholdt BAT i forhold til management, ressourceforbrug, fodringsstrategier og opbevaring af husdyrgødning. Endvidere vurderer Herning Kommune, at de vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak er overholdt. For at opnå dette er der i denne godkendelse gjort en særlig indsats for BAT på staldindretning. Generelt vurderer Herning Kommune, at ansøger er opmærksom på at der løbende kan være gode muligheder for at optimere forureningsbegrænsende foranstaltninger, renere teknologi, minimere forbruget af energi, vand og andre råvarer samt muligheder for at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige. Ligesom det vurderes, at der kan være gode muligheder for, at arbejdsgange og processer kan blive mindre belastende for miljøet.

Oversigt over bilag

Bilag 1: Oversigt over ejendommen, nye bygninger, plansiloer samt afløbsforhold

Bilag 2: Konsulenterklæring opbevaringskapacitet

Afløbsplan

Bilag 1: Oversigt over ejendommen, nye bygninger, plansiloer samt afløbsforhold

Bilag 2: Konsulenterklæring opbevaringskapacitet

Beregning af gylleopbevaringskapacitet Askovvej 31

Gylle produceret på ejendommen	8889 m ³	
Vand tilledt fra befæstede arealer	50 m ³	plads kalvehytter
Vand tilledt fra vask af maskiner	50 m ³	
Vand tilledt fra ensilagepladser	0 m ³	afledes til udsprinkling
I alt vand og gylle i gyllebeholdere	8989 m ³	

Behov for opbevaring ved krav til:

7 mdr opbevaringskapacitet	5243,5833 m ³
9 mdr opbevaringskapacitet	6741,75 m ³

Gyllebeholdere

Adresse	Nudrift		Ansøgt	
	kapacitet	% i tanken	kapacitet	% i tanken
Askovvej 31	1600 m ³	29	1600 m ³	24
Askovvej 31	1000 m ³	19	1000 m ³	15
Askovvej 31 NY TANK	1800 m ³	33	4000 m ³	61
Under staldene	800 m ³	0	800 m ³	0
Askovvej 18 lejet	1000 m ³	19	0 m ³	0
	0 m ³	0	0 m ³	0
	0 m ³	0	0 m ³	0
	0 m ³	0	0 m ³	0
	0 m ³	0	0 m ³	0
	0 m ³	0	0 m ³	0
Opbevaringskapacitet i alt	6200 m ³	100	7400 m ³	100

Opbevaringskapacitet i måneder 9,878741

Gyllekanaler medregnet i opbevaringskapacitet

ja	nej
x	

Udfyldt af Karen V. Thomasen
SAGRO
Miljøkonsulent

Dato 11-01-2017